

prima instanță – (judecătoria Orhei) A.Plămădeală
instanța de apel –(Curtea de Apel Chișinău) A.Panov, A.Pahopol, A.Minciuna

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către societatea cu răspundere limitată „Industrial Access”,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” împotriva societății cu răspundere limitată „Isystem” privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 prin s-a respins apelul și s-a menținut hotărârea judecătorei Orhei din 12 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2016 societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Isystem” solicitând încasarea datoriei în mărime de 151040,22 lei, penalitate în mărime de 125936 lei și compensarea taxei de stat în mărime de 8609,29 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că, în baza contractului de prestări de servicii cu utilaje și echipamente pentru industrie și construcții nr.2858 din 18 martie 2015, încheiat între societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” în calitate de prestator și societatea cu răspundere limitată „Isystem” în calitate de beneficiar, părțile au convenit că prestatorul va presta în folosul beneficiarului unuia sau mai multor servicii cu utilaje și echipamente pentru industrie și construcții așa cum cor fi descrise în comenzile acceptate, emise în baza contractului.

Conform prevederilor contractuale durata contractului este de douăsprezece luni, începînd cu data semnării contractului. Totodată au stabilit și modalitatea de plată prin care părțile au convenit că contravaloarea serviciilor se va plăti în modalitatea și în termenele agreeate prin comenzi. Plata sumelor pentru care comanda nu prevede un termen de plată se va face în zece zile de la cererea de plată emisă de prestator.

De asemenea, părțile au stabilit că în baza de întârziere, sumele neplătite la scadență produc o dobândă penalizatoare în cuantum de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere, calculată asupra sumelor restante, până la plata integrală a acestora.

Invocă reclamantul că, beneficiarul nu și-a onorat obligațiunile contractuale de plată în volum deplin și la momentul actual datorita constituie suma de 151040,22 lei, la fel și penalitatea pentru neexecutarea obligațiunilor de plată, prevăzută în contract în mărime de 0,5% pe zi din suma datorată. Pentru perioada de șase luni mărimea penalității constituie suma de 135936,20 lei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 27 noiembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” a înaintat societății cu răspundere limitată „Isystem” somație cu solicitarea achitării datoriei, însă aceasta a rămas fără de răspuns.

În drept reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 512, 541, 572, 970, 602, 624 din Codul civil.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” a solicitat încasarea datoriei în mărime de 151040,22 lei, penalitate în mărime de 203149,10 lei, dintre care suma de 135936,20 lei calculată până la 12 februarie 2016, pentru perioada de șase luni și penalitatea suplimentară în mărime de 67212,90 lei calculată din 13 februarie 2016 până la 12 mai 2016 și încasarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 10625,68 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3187,15 lei și cheltuieli de transport în mărime de 315,40 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 12 mai 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Industrial Access”.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Isystem” în beneficiul societății cu răspundere limitată „Industrial Access” datorita în mărime de 151040,22 lei, penalitatea în mărime de 135936,20 lei și cheltuieli de judecată în mărime de 8609,29 lei cu titlu de taxa de stat, suma de 3187,15 lei cu titlu de asistență juridică și suma de 315,40 lei cu titlu de cheltuieli de transport, în total suma de 299088,26 lei. În rest acțiunea fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea judecătorei Orhei din 12 mai 2016, societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” a depus apel nemotivat la 26 mai 2016, ulterior la 23 august 2016 a depus apel motivat solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016, s-a respins apelul și s-a menținut hotărârea judecătorei Orhei din 12 mai 2016.

La 05 decembrie 2016 societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 solicitând casarea acesteia și a hotărârii judecătorei Orhei din 12 mai 2016 în partea în care acțiunea înaintată a fost respinsă și emiterea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu soluția instanțelor ierarhic inferioare, le consideră neîntemeiate și pasibile de anulare în partea în care acțiunea a fost respinsă.

Susține că instanța de fond a interpretat și aplicat greșit prevederile art. 268 lit.a) din Codul civil, care reglementează că acțiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de 6 luni.

Menționează că solicitând încasarea penalității, reclamantul a respectat termenul de prescripție de șase luni, însă intimatul a continuat să se afle în întârziere deoarece nu și-a onorat obligația contractuală și în asemenea circumstanțe este în drept să solicite penalitate suplimentară și pentru această perioadă, dat fiind faptul că după înaintarea acțiunii termenul de prescripție s-a întrerupt și a început a curge din nou.

În opinia recurentului instanțele investite cu judecarea fondului eronat și nejustificat au ajuns la concluzia că penalitatea suplimentară este excesivă și neîtemeiată. De asemenea nu au dat o apreciere corectă argumentelor invocate referitor la comportamentul de rea-credință a intimatului, care nici până în prezent nu și-a onorat obligațiunea pecuniară.

Relatează că nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au argumentat prezența cazului excepțional ce permite micșorarea clauzei penale și nici nu au prezentat o analiză completă a tuturor probelor care în ansamblul lor ar justifica micșorarea clauzei penalității, iar în motivarea soluției nici o instanță inferioară nu s-a expus asupra comportamentului de rea-credință a intimatului care afectează activitatea economică a recurentului.

Mai susține că legislația în vigoare nu reglementează expres temeiurile și circumstanțele care permit a aprecia disproporționalitatea clauzei penalității, sau că aceasta este excesivă numai în raport cu datoria de bază, astfel instanța de apel a neglijat în mod arbitrar sintagma din art.630 din Codul civil, luându-se în considerare toate împrejurările.

Indică că la examinarea cauzei, instanțele ierarhic inferioare au încălcat principiile fundamentale ale dreptului procesual civil și anume principiul imparțialității și principiul contradictorialității.

Relatează recurentul că soluția emisă de instanțele ierarhic inferioare relevă o insuficientă analiză a probatoriului administrat în cauză, ceea ce a condus la reținerea unei situații de fapt inexacte, prin hotărârile contestate se încalcă indubitabil și dreptul de proprietate al recurentului, iar hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt absolut imprevizibile, contrar dreptului la un proces echitabil.

Prin urmare, recurentul și-a întemeiat pretențiile invocate în recurs prin prisma prevederilor art.432, alin. (2), lit. a) și b) Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a adoptat decizia la 28 septembrie 2016.

Prin scrisoarea de comunicare din 11 octombrie 2016 a expedit copia deciziei părților la proces, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării copiei deciziei motivate de către recurent.

Recursul a fost depus la 05 decembrie 2016, respectiv a fost depus în termen, conform prevederilor art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele de judecată aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în

art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Industrial Access” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari